

NOTAT

18. maj 2020
Sag 2020-696

Bilag 4.3.2: anbefalinger fra klimapartnerskabernes med relevans for erhvervsfremme

Baggrund

Klimapartnerskaberne¹ afleverede 16. marts 2020 deres anbefalinger til regeringen om, hvad der skal til for at indfri klimalovens målsætninger om at opnå 70 pct. reduktion af drivhusgasser i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

Samlet set er der offentliggjort ca. 460 anbefalinger, der spænder over en meget bred vifte af emner og virkemidler. Erhvervsstyrelsen har foretaget en screening af alle anbefalinger og har herunder grupperet anbefalingerne i forhold til, hvilke typer af opfølgning de retter sig mod, bl.a. med henblik på at vurdere hvilke anbefalinger, som erhvervsfremmesystemet kan bidrage til at løfte.

Erhvervsstyrelsen har identificeret en række anbefalinger, der i første omgang vurderes at have relevans i forhold til mulige opfølgningsindsatser fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, som anskueliggjort i tabel 1.

Tabel 1

Anbefaling	Uddybning	Klimapartnerskab bag anbefaling
Omstillingspulje til elektrificering i industrien	Der skal etableres en grøn omstillingspulje på 500 mio. kr. årligt til elektrificering i industrien	Produktionsvirksomhed
Understøtte nye og eksisterende symbioser	Udvikling og etablering af symbioser skal være et aktivt element i erhvervspolitikken og bør derfor understøttes af myndigheder, kommuner og uddannelsesinstitutioner. Ligeledes skal der skabes flere incitamenter til virksomheder til at investere ressourcer i udvikling og etablering af symbioser. Offentlige aktører – myndigheder, kommuner og uddannelsesinstitutioner – bør aktivt understøtte udvikling af eksisterende symbioser og etablering af nye. Udvikling og etablering af symbioser bør være et aktivt element i erhvervspolitikken samt lokal- og kommuneplanlægningen, både på lokalt og nationalt niveau.	Life science og biotek
Digitalt overblik over symbioser	Der skal skabes et digitalt overblik over nuværende og potentielle symbioser, der giver små og store virksomheder, uanset sektor, mulighed for at afsøge potentialet for at grundlægge en ny symbiose.	Life science og biotek
Helhedstankegang ift. værdikæden for finansieringsmuligheder	Der er behov for en strømlining af værdikæden af finansieringsmuligheder. Fra forskning til seedfunding, via venture funding til etablerings- og innovationsstøtte samt eksportstøtte. Dette gælder for både offentlige midler og kanalisering af privat finansiering. Midler fra det offentlige og private fonde bør i højere grad samtkendes. Eksempelvis ved at der er en naturlig overgang fra universitets-startups til etablerede virksomheder: Indledningsvist offentlige midler, dernæst i stigende grad private midler fra fonde og investorer.	Life science og biotek
SMV:Grøn	Forslag om SMV:Grøn - en tvilling til SMV:Digital. De to ordninger SMV:Digital og SMV:Grøn gennemføres i to adskilte spor, der koordineres tæt i en ny, fireårig periode med en forøget bevilling. Den etablerede infrastruktur i SMV:Digital kan – med fortsat øje for målgruppen – bruges til at fremme både grønne og digitale formål. Programmets grønne aspekter indeholder relevante	Handel Service, it og rådgivning

¹ Klimapartnerskabet for luftfart har – med reference til branchens aktuelle situation som følge af COVID-19-krisen – ikke afleveret sine anbefalinger.

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Anbefaling	Uddybning	Klimapartnerskab bag anbefaling
	tilbud i form af tilskud til indkøb af privat rådgivning, kompetenceforløb, sparring og netværk samt vejledning om regulering.	
Udnyt potentialet i digitalisering, data, IoT og AI på tværs af sektorer	Digitale forslag, der omfatter at åbne for data, der kan bruges til grøn omstilling, udnytte nye digitale og datadrevne løsninger til fleksibelt elforbrug og forslag om, at AI-strategien genbesøges mhp. anvendelsen af AI ift. grøn omstilling.	Service, it og rådgivning
Oprettelse af national madspildspulje	En statslig finansieringspulje skal arbejde for at styrke danske virksomheders indsatser for at forebygge og reducere madspild samt sikre et solidt fundament for alle indsatser og aktører i værdikæden, herunder til udvikling af digitale løsninger.	Handel
CO2 reduktioner igennem udvikling af bæredygtige tekstiler i en cirkulær økonomi	Her indgår bl.a. initiativer om fremme af cirkulære økonomiske forretningsmodeller; krav til kommuner om ensartet sortering af tekstiler for at fremme genanvendelse; samt nedbringelse af tekstilspild i værdikæden.	Handel
CO2 reduktioner via mindre og mere effektiv transport af tekstiler	Her indgår bl.a. initiativer om dogmeregler for transport, således at mængden af tekstil, der skal transporteres, reduceres, skift til mere klimavenlige transportformer (tog og skib). Derudover indgår der initiativ om, at SMV'er (med inspiration i SMV:Digital) kan få hjælp til grøn omstilling.	Handel
Digitalisering til fremme af cirkulær økonomi	Fremme digitalisering til at skabe transparens og sporbarhed i materialestrømme. Samle affaldsdata i en digital løsning, der kan give overblik over rest- og returmaterialer, som virksomheder kan anvende.	Affald, vand og cirkulær økonomi
Nationalt kompetencecenter for cirkulær økonomi	Etablere et kompetencecenter for cirkulær økonomi, der får til opgave at uddanne, inspirere og understøtte virksomheder, være bindeled mellem videninstitutioner og virksomheder, facilitere innovation og skabe et udstillingsvindue for cirkulær økonomi. Kompetencecenteret bør tænkes i relation til eksisterende set-ups og nationale projekter.	Affald, vand og cirkulær økonomi
Forskning og udvikling i cirkulære løsninger	Opprioritere cirkulær økonomi i offentlige støtteordninger og bevillinger til forskning, udvikling, test og demonstration.	Affald, vand og cirkulær økonomi
Oprette et 'hjelpekantor' for SMV'er i byggeriet	Oprette et hjelpekantor, der skal få alle med ift. at udvikle miljøvaredeklarationer, udarbejde livscyklusanalyser i byggeriet, mv.	
Green Deals	Med inspiration fra Holland bør regeringen etablere green deals med erhvervsliv, NGO'er og videninstitutioner. Regeringens bidrag er at facilitere partnerskaberne og fjerne barrierer for de løsninger, der udvikles.	Affald, vand og cirkulær økonomi
Risikovillig kapital til udviklingsprojekter	Finansiering til udvikling og skalering af cirkulære løsninger kræver lettere adgang til risikovillig kapital, herunder finansieringsmodeller tilpasset cirkulære forretningsmodeller såvel salg af produkter som services.	Affald, vand og cirkulær økonomi
Strategi for cirkulær økonomi	Regeringen bør afsætte en pulje på 25 mio. kr., som skal fremme tiltag inden for cirkulær økonomi, som klimapartnerskabet har præsenteret, bl.a. digitalisering til fremme af cirkulær økonomi, offentlige indkøb som drivkraft for cirkulær omstilling, facilitering af partnerskaber på tværs af værdikæder, et nationalt kompetencecenter for cirkulær økonomi samt etablering af green deals.	Affald, vand og cirkulær økonomi

Samtidig har Erhvervsstyrelsen afdækket typiske barrierer og motivationsfaktorer for små- og mellemstore virksomheders arbejde med grøn omstilling og cirkulær økonomi. Dette arbejde peger på, at der bl.a. er barrierer omkring manglende viden om grøn omstilling, cirkulær økonomi og nye forretningsmodeller, behov for rådgivning, bistand og netværk, manglende overblik over hvordan virksomheder skal gå i gang med arbejdet, manglende netværk samt at en grøn og cirkulær omstilling ofte kræver samarbejde på tværs af værdikæder og med kunder.

Sekretariatet har i udarbejdelsen af idébeskrivelsen sammenholdt anbefalingerne med de identificerede barrierer og lagt vægt på at identificere initiativer, der møder små og mellemstore virksomheders behov, frembyder betydelige potentialer for forretningsudvikling, og som kan styrke virksomhedernes konkurrenceevne i fremtiden. Samtidig er der lagt vægt på at tematisere en udmøntning, som giver ansøgerne fleksibilitet ift. selv at formulere initiativforslag, der kan løfte anbefalingerne, og som har potentiale til at ramme en bred vifte af virksomheder og sikre værdi af udmøntningen.

På den baggrund er der udviklet en idébeskrivelse, hvormed Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse (DEB) vil bidrage til at løfte fem anbefalinger, jf. tabel 2.

Tabel 2

Anbefaling	Uddybning	Klimapartner-skab	Sekretariatets bemærkninger
Forskning og udvikling i cirkulære løsninger	Opprioritere cirkulær økonomi i offentlige støtteordninger og bevillinger til forskning, udvikling, test og demonstration. Klimapartnerskabet anfører, at for komplekse materialestrømme som bl.a. plast, tekstiler eller elektronik kræver det samarbejde i hele værdikæden at lukke materialekredsløbet. Cirkulær økonomi kræver samarbejde med nye aktører. Arkitekten skal tale med nedriverne, og produktionsvirksomhederne skal tale med genfremstillingsvirksomheder. Og når rester fra én sektor skal bruges i en anden, er der også brug for nye relationer.	Affald, vand og cirkulær økonomi	Fremme af cirkulære løsninger kan kræve forskning i ny teknologi, men handler ofte i lige så høj grad om at dele mere viden og at samarbejde om justeringer af fx design, produktion og forretningsmodeller på tværs af værdikæder. Det kan dertil være nødvendigt at afklare, hvilke teknologiske løsninger der er brug for og dermed, hvor en forsknings- og udviklingsindsats skal sættes ind. Med indsatsen kan DEB understøtte nye samarbejder mellem aktører inden for og på tværs af værdikæder med henblik på at udvikle nye løsninger og forretningsmuligheder. Det kan lede til bedre kommerciel udnyttelse af eksisterende teknologier (gennem nye forretningsmodeller, større ressourceeffektivitet, etc.) samt lede frem til en kvalificering af udviklingsbehov ift. ny teknologi.
Understøtte nye og eksisterende symbioser	Udvikling og etablering af symbioser skal være et aktivt element i erhvervspolitikken og bør derfor understøttes af myndigheder, kommuner og uddannelsesinstitutioner. Ligeledes skal der skabes flere incitamenter til virksomheder til at investere ressourcer i udvikling og etablering af symbioser.	Life science og biotek	Med indsatsen kan DEB understøtte projekter, der handler om at genanvende biprodukter/affald ved en virksomheds produktion som input til en anden virksomheds produktion. Derved kan der skabes nye symbioser/samarbejder inden for og på tværs af eksisterende værdikæder og brancher.
Green Deals	Med inspiration fra Holland bør regeringen etablere green deals med erhvervsliv, NGO'er og videninstitutioner. Regeringens bidrag er at facilitere partnerskaberne og fjerne barrierer for de løsninger, der udvikles.	Affald, vand og cirkulær økonomi	Med indsatsen bidrager DEB til at facilitere styrket samarbejde mellem virksomheder, samt mellem virksomheder og en række andre aktører i økosystemet omkring virksomhederne. Erfaringer fra de DEB-støttede programmer kan spille ind i udviklingen af indsatsen de kommende år med henblik på, at evt. identificerede barrierer fjernes.
Risikovillig kapital til udviklingsprojekter	Finansiering til udvikling og skalering af cirkulære løsninger kræver lettere adgang til risikovillig kapital, herunder finansieringsmodeller tilpasset cirkulære forretningsmodeller som salg af produkter som services.	Affald, vand og cirkulær økonomi	Med indsatsen bidrager DEB til virksomhedernes mulighed for at opnå støtte til implementering af bl.a. nye cirkulære løsninger og forretningsmuligheder.
Strategi for cirkulær økonomi	Regeringen bør afsætte en pulje på 25 mio. kr., som skal fremme tiltag inden for cirkulær økonomi, som klimapartnerskabet har præsenteret, bl.a. digitalisering til fremme af cirkulær økonomi, offentlige indkøb som drivkraft for cirkulær omstilling, facilitering af partnerskaber på tværs af værdikæder, et nationalt kompetencecenter for cirkulær økonomi samt etablering af green deals.	Affald, vand og cirkulær økonomi	Der ligger en strategi for cirkulær økonomi, som skal implementeres. DEB kan med udmøntningen fremme cirkulær økonomi gennem at facilitere partnerskaber og samarbejder på tværs af værdikæder, styrke virksomhedernes cirkulære kompetencer samt etablere et fundament for green deals, som nævnt herover.